

derom, var af meget stor constitutionel Betydning, at faae denne Lov vedtagen, og dog forekommer det mig, at den Fremgangsmaade, han nu anbefaler, selv naar det principale Forslag, som han taler for, forkastes, gaaer ud paa at hjælpe dem, der ville have Valgmenighedsloven forkastet. Jeg kan ikke opfatte det ærebe Medlems Stilling paa anden Maade, idet han til samme Tid, som han — og deri er jeg enig med ham — udtaler en Anbefaling for at faae Valgmenighedsloven vedtagen, anbefaler en Fremgangsmaade, hvorefter man netop hjælper dem, der dele den modsatte Anskuelse. Hvad iøvrigt alle de forffjellige Udtalelser angaaer, som omhandle Rigsdagens Ret til at befatte sig med kirkelige Love, har det altid staaet for mig som en Gaade, at man vil skjænte denne Sag saa megen Omtale, saa megen Forhandling, at man udenfor Salen har opstillet Afstemningspunkter eller Resolutioner, som Folkemøder skulle afhandle, hvori man vil udtale sig for, at Rigsdagen har den Ret, og at man her taler om, hvorvidt det er uomtvisteligt eller ikke. Jeg kan ikke begribe, hvorfor man vil anvende saa mange Udtalelser om et Spørgsmaal, der er saa soleklart. Jeg skal kun tillade mig at bemærke til det ærebe Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som mulig at give ham Leilighed til at gjøre en Berigtigelse, hvis jeg ikke har opfattet rigtig en tidligere Udtalelse af ham, at det eneste Medlem indenfor Rigsdagens Vægge, som jeg, efter hvad jeg kan erindre, har hørt udtale Tvivl om, at Rigsdagen er berettiget til at vedtage Love om alle kirkelige Anliggender, er det ærebe Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) (Winther: Maa jeg bede om Ordet for en kort personlig Bemærkning!), og jeg nærer det Haab, at det ærebe Medlem aldrig skal give Anledning til, at noget Medlem i Fremtiden skal opfatte ham paa den Maade, hvorpaa jeg unægtelig ved en tidligere Leilighed opfattede ham. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale, at man stemmer for det af mig omtalte Forslag.

Formanden: Det ærebe Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort personlig Bemærkning.

Winther: Jeg skal blot bemærke, at under Valgmenighedslovens Behandling udtalte jeg aldeles klart og bestemt, at jeg ikke havde mindste Tvivl om, at Rigsdagen var fuldt berettiget til at give Love om et hvilket som helst Anliggende her i Landet, altsaa ogsaa om enhver kirkelig Sag, og denne Anskuelse er jeg aldrig fravegen. Jeg har derimod haft den Mening, at det vilde være ønskeligt, at Kirkens og Statens Anliggender vare skilte fra hinanden, og at man saa lod den Deel, som den Lovgivende Magt overlod til Kirken selv, nemlig den reent indre Gudsdyrkelse, og hvad dermed hænger sammen, ordnes, paa hvilken Maade Kirken bedst syntes, men saaledes, at vi aldrig ved Lov give nogen kirkelig Repræsentation.

H. Jensen: Det ærebe Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) undrede sig over, at Nogen har villet søge at forsvare den Mening, at kirkelige Love vare Noget, som selvfølgelig kunde vedtages af Rigsdagen, og som Ingen havde Ret til at bestride Rigsdagens Besøielse til at vedtage. Det forekommer mig imidlertid slet ikke saa forunderligt, at man har gjort dette til Gjenstand for Overveielse i offentlige Folkemøder, thi det er jo bekjendt nok, at der er en Stemning i visse Kredse af Befolkningen, som gaaer i Retning af at fratjende Rigsdagen denne Ret. Det er altsaa naturligt, at det for dem, som ønske en sund og rolig Udvikling, maa være magtpaaliggende, at disse Spørgsmaal fuldstændig klares. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Kirkecomissionen maa det være mig tilladt i Anledning af Udtalelser, der ere faldne, at bemærke, at jeg ikke hører til dem, der i nogen Henseende ere blevne overraskede ved Udtalelser, som ganske vist med stor Hensynsløshed ere fremkomne i den senere Tid. Hvad der i denne Henseende er skeet, har paa ingen Maade overrasket mig og kan selvfølgelig altsaa heller ikke have forandret min hele Opfattelse af dette Forhold. Jeg har i Udvalget hørt til det Mindretal, som fraraader at bevilge de Penge, der ere forlangte til en saadan Commission, og jeg skal tillade mig at anbefale denne Afgjørelse af Sagen, saa godt jeg kan. Jeg har subssi-